

Stąd ich ród

Łowczy misjonarz

Jest lato, czas wakacji i urlopów sprzyjający wyjazdom, podróżom i wycieczkom. Na szlakach turystycznych znajdą się różne miejsca, morskie plaże, górskie ścieżki, duże i gwarne miasta z ogromem zabytków oraz ciche, małe, niekiedy jakby uspione miejscowości z jednym lub dwoma obiektami wartymi zobaczenia.

Do tych drugich można zaliczyć Gidlę, małą wieś w województwie łódzkim. W Polsce i w świecie ta mała i miejscowość, licząca niewiele ponad półtora tysiąca ludności, słynie głównie z Sanktuarium Matki Bożej Gidelskiej, gdzie od setek lat niepodzielnie panuje Matka Boża w małej figurce. Znajdą to cudowne miejsce także mieszkańcy Miechowszczyzny, pielgrzymujący do Matki Bożej Gidelskiej po uzdrowienie, pomoc i potrzebne wsparcie. Jednak niewiele jest takich, którzy wiedzą, że przed II wojną światową na czele gidelskiej wspólnoty zakonnej stał nasz rodak, ojciec **Jordan Stano**.

Ojciec Jordan przyszedł na świat 5 marca 1872 roku w **Siedliskach**, w rodzinie włościańskiej, jako trzecie z kolei dziecko **Tomasza i Marianny z Droidów**. Na chrzcie świętym otrzymał imię po swoim ojcu. Jego rodzice gospodarowali na 40-morgowym gospodarstwie, wychowując gromadkę dzieci – Piotra, Jadvigę, Tomasza (naszego bohatera), Bronisławę, Julię, Jana i Ludwikę. W rodzinnym domu, w otoczeniu rodzeństwa spędził dzieciństwo i pierwsze lata młodzieńcze. Dom rodzinny był pierwszą szkołą

życia, tu uczył się pracy, poszanowania cielebna, miłości do ludzi, ojczyzny i Boga. W ciemni krzyża Bożogrobów stopniowo dojrzywało w nim powołanie do stanu zakonnego i kapłańskiego. Zanim jednak za młodym Tomaszem zainicjował się drzwi furtki klaszornej w Krakowie, uczył się najpierw w szkole powszechnej i w prywatnym gimnazjum w **Pińczowie**, a potem w gimnazjum w **Pińskowie**.

3 maja 1895 roku, w Krakowie, jako dwudziestoletni młodzieniec, **Tomasz Stano** wstąpił do Zakonu Kaznodziejskiego (łac. Ordo Praedicatorum) potocznie zwanego Zakonem Dominikanów, przywdzierając biały habit dominikański. Porocznym nowicjacie, w dniu 3 maja 1896 roku, na ręce ojca Azuli złożył czasowe śluby zakonne, a resztę swego życia przemijając imię **Jordan**. Śluby wieczyste złożył 14 grudnia 1900 roku. W celu dalszego kształcenia przełożeni wysłali młodego zakonnika do Lwowa. Tam w roku 1901 ukończył studia filozoficzno-teologiczne. Z tego okresu do dnia dzisiejszego w archiwum zakonnym zachowały się cztery rozprawy autorstwa o. Stano.

7 lipca 1901 roku we Lwowie, z rąk acybijskupa **Józefa Bilewskiego** o. Jordan Stano otrzymał święcenia kapłańskie. Decyzją przełożonych pozostał we Lwowie, pełniąc kolejno funkcje sekretarza Rady Klaszornej, prokuratora i syndyka konwentu, hospitalisza i infirmiera. W 1904 roku przeniesiony został do klasztoru w Podkaminie (na styku granic obwodów wołyńskiego, tarnopolskiego i lwowskiego dzisiejszej Ukrainy), gdzie był syndykiem konwentu, a potem magistrem braci. W Podkaminie przebywał do wiosny 1908 r.

Choć przebywał daleko od stron rodzinnych, a na mapie Europy wciąż nie było Polski, on nigdy nie zapomniał, że jest Polakiem. Potwierdza to opisane w kronice zakonnej wydarzenia poświęcenia kamienia węgielnego pod budowę kaplicy dla Polaków. Za osobistą namową o. Jordana ówczesny dziekan **Popowicz**, hrabia **Stanisław Jabłonowski** sfinansował budowę świątyni, przeznaczając na ten cel 8 tys. koron. Duszpasterstwo w diecezji lwowskiej opierało się na systemie kaplic, stąd wybudowanie kolejnej miało doniosłe znaczenie. W innym miejscu

(gdy po latach, w 1930 r. ponownie został mianowany przeorem w Podkaminie) kronikarz zakonny zamieścił informację o poświęceniu przez o. Stano w **Podkaminie** półtoroletniej mogiły pod cmentarzem dla Polaków.

Od marca 1908 roku o. Stano był prokuratorem w **Żółkwi**, skąd po rocznym pobycie postanowił wrócić do Galicji. I wtedy pojawiły się pewne formalno-administracyjne przeszkody ze strony władzy carskiej, które opisał ksiądz **Jacek Pyca**. Jednak dzięki przychylności biskupa wrocławskiego w 1909 roku osiadł w **Gidlach**. Jego osoba miała zapewnić ciągłość obecności dominikanów w sanktuarium gidelskim, której z powodu nieprzychylnego stanowiska władzy świeckiej groziło wygasnięcie. Wskutek zakazu władzy carskiej o. Jordan mógł jedynie nosić czarną szatnię duchownego diecezjalnego i pełnić obowiązki wikariusza w kościele parafialnym. Biały zakonnny habit ponownie założył w 1916 roku, kiedy to po śmierci o. **Gabrieła Świątalskiego**, został przeorem oddzielającego się zakonu w **Gidlach**. Urząd ten piastował do 5 listopada 1927 r.

W okresie gidelskim służył zakonnej o. Jordana miało miejsce wydarzenie doniosłe dla Kościoła polskiego, które i dla niego samego było ogromnym zaszczytem i wyróżnieniem. Realizując zamierzenie swojego poprzednika, przy wydanej pomocy ojców **Konstantego Żukiewicza** i **Piotra Żaczka** dzięki jego zabiegom i zaangażowaniu w dniu 19 sierpnia 1923 roku odbyła się uroczystość koronacji figurki **Matki Bożej Gidelskiej**. W trakcie liturgii koronacyjnej o. Jordan Stano uroczyście przyjął, że będzie strzec figurki **Matki Bożej i Jej korony** jak trzeńcy własnego oka. Ten niewielki posąg, mieszczący się w ludzkiej dłoni, 400 lat wcześniej został wytorany z ziemi przez **Jana Czeckę**.

Lata gidelskie nie były łatwymi dla przeora w **Gidlach**. Niestabilna sytuacja gospodarcza Polski, inflacja i kilkakrotna dewaluacja pieniędzy sprawiły, że gromadzone na remont kościoła fundusze straciły swoją wartość, zachowana ich część trafiła do zbioru eksponatów muzeum klasztornego. Niemożność przeprowadzenia prac remontowych w sanktuarium gidelskim stała się osobistą tragedią ojca **Jordana Stano**.

W listopadzie 1927 roku przybył do Krakowa, tu pełnił funkcję syndyka konwentu, opiekował się słowarszczeniem **Milicji św. Tomasza z Akwenu**, był spowiednikiem **Kleryków u Pijarów** i zakonnic **Augustianek**. W latach 1930-34 był przeorem w **Podkaminie**, a w

1934 roku został wybrany na przeora w **krakowskim klasztorze dominikanów**. W 1937 roku przeniesiony został do **Tarnobrzega**, gdzie zmarł 13 kwietnia 1945 roku, w wieku 73 lat, w 50. roku profesji zakonnej i 44. roku kapłaństwa. Spoczął w zakonnym grobowcu na cmentarzu w **Tarnobrzegu**.

Ojciec **Jordan Stano** był misjonarzem ludowym. W zachowanych do dzisiaj, skrupulatnie prowadzonych przez niego zapisach łatwo można polubić, że od 1922 do 1939 roku przeprowadził 58 rekolekcji, 10 msji, a w pięciu parafiach założył Bractwo **Różanicowe**. Nauki głosił dla wszystkich stanów świeckich, dla kleryków, siostr i braci zakonnych, w trymskokatolickich kościołach i w grekokatolickich cerkwiach na terenach różnych diecezji, m.in. wrocławskiej, poznańskiej, wileńskiej, sandomejskiej, warszawskiej, częstochowskiej, łódzkiej, pelplińskiej, katowickiej, lwowskiej, huckiej, tarnowskiej, przemyskiej i kieleckiej.

Na podkreślenie zasługują, prowadzone przez niego rekolekcje w swojej rodzinnej parafii. W dniach od 21 do 25 lutego 1925 roku o. Jordan wygłosił w **Miechowie** kilka nauk skierowanych do dzieci, młodzieży i dorosłych. Mówił o potrzebie i korzyściach płynących z rekolekcji, o grzechu o śmierci, o 4 przykazaniach – przywołując o obowiązkach dzieci względem rodziców jak również rodziców względem dzieci, mówił o szacunku do **Kościół** (z naciskiem na **Kościół Miechowski**) i do kapłanów, o Najświętszym Sakramencie. Nauki rekolekcyjne i misje głosił także w parafiach, w których proboszczami byli jego krajanie, u księdza **Antonia Krola** i **Adama Adamka**.

Wspominany był jako człowiek dojrzały, wesoły, z niedoczekanym uśmiechem na ustach. Alektura zachowanej w zbiorach archiwalnych korespondencji ukazuje o. **Jordana Stano** jako człowieka szczerego, który mówił głośno i dużo nie tylko o sprawach wiary, **Kościół** czy religii, będącego jednocześnie świadomym swej wady.

Urszula Pogoni

*Syndyk prokurator – zarządcą finansami, ekonom.
Magister braci – wychowawca, nauczyciel duchowy
Infirmier – sporządzał lekarska, opiekun chorych
Hospitaliuz (receptor hospitium) – opiekun gości zakonnych
Przeor – przełożony domu zakonnego
Konwent – dom zakonny, klasztor*

O. Jordan Stano urodził się w **Siedliskach**.

Hajek
kursy językowe

Miechów, ul. Racławicka 7

tel. (041) 38 330 22, 609 440 091

sekretariat czynny: pn. - pt. w godz. 12.00 - 17.00

w w . h a j e k . e d u . p l

Szczegółowe informacje w sekretariacie szkoły:
ul. Racławicka 7 lub pod nr telefonu 41-38-330-22
od poniedziałku do piątku w godz. 12.00-17.00
lub stale pod numerem 609 440 091.